

pri obstrukciji. Čez nekaj mesecev ali morda tudi šele čez nekaj let pride potem gotovo do razpusta. Dotlej pa mora stranka nositi konsekvence svoje obstrukcije. To bi bilo seveda jako komodno, da bi se na jedni strani pripuščalo razpravljanje o zadevah, ki so v interesu katoliško-narodne stranke in ki naj katoliško-narodne poslance varujejo pred nevoljo njihovih volilcev, na drugi strani pa bi ta stranka ne pripuščala ničesar, kar ni njej v korist, nego v korist volilcev večine.

Tako stališče je precej naivno. Da se tako ne bode delalo, leži na dlani. Narodno-napredna stranka zahteva, da naj deželni zbor redno in stvarno deluje, da naj se omogoči rešitev vseh zadev. Samo v ta namen, da bi katoliško-narodna stranka sebe varovala pač ni treba, da se skliče deželni zbor. Ako katoliško-narodna stranka neče dopustiti rednega in stvarnega delovanja deželnega zbora, potem deželnega zbora sploh ni treba.

Sodeč po izjavah obeh strank smo mnénja, da se deželni zbor ne skliče.

Politični pregled.

Notranji položaj. — Še vedno se razpravlja o tem, bodo-li češki poslanci vodili proti nagodbi obstrukcijo ali ne. Te dni je načelnik mladočeškega kluba dr. Pacak obelodanil pismo, v katerem je pojasnil, da so Čehi že koncem minulega zasedanja državnega zbora napovedali obstrukcijo, če se ne uvede češki notranji uradni jezik. Ta izjava velja še danes in zato je po sodbi dr. Pacaka obstrukcija neizogibna. Dr. Pacak pravi mej drugim v tem pismu: Stališče Čehov je določeno z izjavo, ki so jo dali po temeljitem pretresu vseh razmer ob koncu minole sešije državnega zbora. Ta izjava ni bila preklicana in je veljavna ter obvezna za Čeha. S tem je položaj tako pojasnjen, da ne more biti nikakih dvomov. Ako se Čehom restituira notranji češki uradni jezik, dopuste stvarno razpravljanje o nagodbi, če se jim rečena zahteva ne izpolni, nastopijo tiste konsekvence, ki so označene v omenjeni izjavi. Kakšne natore da bodo, to mora določiti klub. Ako se pravi, da morajo Čehi imeti ozire na državne interese, se mora opozoriti, da se nemška obstrukcija na te interese ni prav nič ozirala. Gre se za to, ali naj bo Avstrija nemška država, ali država, v kateri so vsi narodi ravnopravni, ali naj imajo vsi narodi vpliv na upravo, ali naj bodo nenemški narodi odvisni od Nemcev.

Ogrska. — Dne 29. avgusta je v Uihelyu na Ogrskem igrala vojaška godba na trgu cesarsko pesem, na kar je občinstvo, nabujskano po izvestnih osebah, začelo žvižgati. Godba je morala prenehati in se je odstranila.

Italijanski kralj v Berlinu. — Kakor povsod pri takih prilikah, polagajo časopisi veliko važnost na napitnice, katere izgovore vladarji pri pojedinah, ki se prirejajo pri takih obiskih. Tako se godi tudi sedaj, ko je bil italijanski kralj gost nemškega cesarja. Seveda je bila časnikarska radovednost glede napitnic v sedanjem trenutku tem večja z ozirom na obisk italijanskega kralja, ki se je izvršil pred mesecem dni na ruskem dvoru ter na tamošnje napitnice, iz katerih so hoteli nekateri sklepati, da trozvezna pogodba, katero so letos obnovile Nemčija, Avstrija in Italija, nima več istega pomena, kakoršnega je imela do sedaj. Iz napitnic pa, kateri sta izgovorila v Berlinu nemški cesar in italijanski kralj, v katerih sta

omenjala tudi osebo našega vladarja, bi bilo posneti, da je obnovljena trozvezna pogodba popolnoma jednaka dosedanji, ter da ni nastopila v nji nobena sprememba. Sicer pa nas uči izkušnja, da se jako vara oni, ki misli, da se za visokimi političnimi kulisami vedno isto godi kar bi smel navadni človek sklepati iz besedila napitnic, katere si vladarji napivajo pri svojih obedih. Večkrat se je že zgodilo, da so nastale velike razprtije med državami skoraj koj potem, ko sta si vladarja najpristrčnejše stiskala roke ter se v znamenju večnega prijateljstva pri slovesu tesno objemala.

Rusija. — Vest, da je car nekega jutra v minulem tednu našel na svoji pisalni mizi grozljivo pismo, se potrjuje. V pismu, katero je doposlal carju ruski revolucionarni odbor, stoji zapisana grožnja, da, ako car ne zlomi čim prej samovolje državnih uradnikov, da revolucionarji najdejo istotako pot do njega, kakor jo je našlo to pismo. Car se je baje tega pisma tako prestrašil, da dalje časa ni šel iz sobe. In zdaj se poroča, da je car poklical k sebi harkovskega guvernerja kneza Obolenskega in jednako tudi jaroslavskega guvernerja Stürmerja, da se z njima dogovarja. Resnica je, da car sam ne odobrava strogega postopanja svojih višjih uradnikov, ki tu in tam grdo ravnaajo s prebivalstvom, a resnica je tudi, da je vse revolucionarno gibanje v Rusiji delo nemških in židovskih rok, katerih cilj je, pripraviti v Rusiji do revolucije in potem do ljudovlade, kar bi pa bilo v korist le tujim izsevalcem ruskega naroda.

Amerika. — Na nekem volilnem shodu v Avgustu je predsednik Združenih držav severne Amerike govoril jako bojvito nasproti evropskim državam; napovedal je gospodarski boj vsem izvenameriškim državam. Izrekel pa je tudi te le pomenljive besede: „Amerika ne sme biti več kolonizacijsko ozemlje katerekoli evropske velesile“. Te besede so v prvi vrsti naperjene proti Franciji in tiči za njimi najbrže — nemški vpliv, kar se da že sklepati iz tega, da hoče Roosevelt s pomočjo Nemčije izvesti zjedinenje severne z južno Ameriko in v ta namen zgraditi panamski kanal. Proti temu načrtu pa so vse republike v južni in osrednji Ameriki, katere hočejo ohraniti svojo samostojnost.

Politični drobiž. — Novo železniško ministrstvo dobe Madjari. Trgovinsko ministrstvo z resortom za železnice se namreč razdeli tako, da bode posebno trgovinsko in posebno železniško ministrstvo. Železniški minister postane baje državni tajnik grof Wickenburg. — Premembe na ruskih srednjih šolah. Na teh šolah se odpravijo takozvana tajna poročila o abiturijentih, ki so jih doslej pošiljali ravnatelji srednjih šol koncem šolskega leta na vodstva višjih šol in se mesto teh abiturijentom izroče izpiski iz spričeval zadnjih treh let. — Prusi proti Poljakom. Pruska vlada, ki je po krivici kaznovala poljske stariše v znani vrešenski šolski aferi, zdaj niti več ne pusti, da bi se dajale podpore za omenjene obsojence. Vsi nabiralci in prirejevalci dobrodelnih predstav v ta namen se bodo strogo kaznovali. Prusom je torej le še do tega, da Poljake popolnoma ugonobe. — Na Koroškem in na Štajerskem so že začeli nemški nacionalci borbo za deželnozborske volitve. Zanašajo se, da zmagajo na celi črti.

Boj proti alkoholu.

Alkoholizem je utemeljen po največ v nezdravih socialnih razmerah. So še drugi vzroki, ki vplivajo na njegovo razširjanje, a beda in uboštvo sta glavna činitelja, ki sta povzročila, da se je alkoholizem po

nekaterih krajih tako razširil. Pijemo tudi mnogo iz navade, a največ takrat, če smo žalostni, da pozabimo na svoje križe in težave.

Boj proti alkoholu se je začel že v davnih časih; že svetopisemski proroki so rohnili proti pijančevanju. V sedanjem stoletju se je tudi v Evropi začelo mogočno gibanje zoper razširjanje tega strupa. Osnovale se je mnogo društev zmernih ljudi, ki pa niso imela zaželenega uspeha, ker se niso zavedala, da je alkoholizem največja posledica socialne bede, ter da ni trajnega zboljšanja na tem polju brez socialne reforme. Tudi v naši državi se je že gledalo na to, da se alkoholizem ne razširja. Lani se je vršil na Dunaju mednarodni kongres, in na tem kongresu je ministerski predsednik navajal vzroke razširjanju alkohola in povedal tudi več sredstev, kako bi se temu v okom prišlo. Na tem kongresu so bile po svojih odposlancih zastopane vse važnejše države, kar nam priča, da so vlade začele spoznavati nevarnost, ki preti narodom od alkohola, ter da so državniki pripravljeni storiti kaj pozitivnega proti tej bolezni človeške družbe.

Na omenjenem kongresu je avstrijski minister za uk in bogočastje poročal, da je l. 1898 v enem samem industrijskem okraju potrošilo 25.000 prebivalcev dva milijona kron za alkohol, torej vsaka oseba povprečno 80 kron. V celi Avstriji se je l. 1900 izpilo opojnih pijač za 1600 milijonov kron. Na Češkem je bilo zadnja leta 25 tisoč policiji znanih pijancev, na katere smemo računati 75 tisoč otrok, ki so zaradi strasti svojih roditeljev izpostavljeni največji duševni in telesni bedi. Na Dunaju pije polovico šolskih otrok. To je strašno, kajti baš mladina do 16. leta naj bi ne poznala alkohola. Naučni minister je rekel, da se v Avstriji polovica blaznih rekrutira iz bivših alkoholikov; istotako je pripisati 60—80 % surovih zločinov in 30—40 % samomorov akutnemu zastrupljenju po alkoholu.

Nesreča pijančevanja se prenaša na potomstvo. Učenjak Bournawille je poročal, da so našli pri tisoč bebcih 471krat kronični alkoholizem očeta, 84krat matere, a v 65. slučajih sta bila pijanca oče in mati. Tudi božjast otrok je navadna posledica pijančevanja roditeljev.

Na Finskem so prepovedale vse kmetske občine, to je dva milijona ljudi, prodajanje in kupovanje vina, piva in različnega žganja; večinoma se je prepovedalo tudi vsako pridelovanje alkohola. Taisto zahteva vedno naraščajoča stranka tudi v mestih. Na Finskem je tedaj dejanski odpravljena vsa beda, ki jo je povzročal alkohol med dvema milijonoma ljudmi. Odpravljene pa še niso tudi tam vladajoče slabe družabne razmere. Finsko ljudstvo je spoznalo, da mu alkohol sesa mozeg iz telesa in denar iz žepa, zato je z vso svojo moralno silo odpravilo alkohol

in s tem veliko uboštva in bede, ki si jo je zakrivilo samo.

V boju proti alkoholizmu prednjači Rusija, ki je uvedla monopol na žganje; isti ji nese 850 milijonov rubljev dobička, od katerega porablja en del v svrhu društev proti alkoholizmu. Vsled monopola na žganje se je na Ruskem vsekakor zmanjšalo pijančevanje. Zlasti zapiranje žganjarij ob nedeljah je zelo koristno. Da ima monopol dobre posledice, dokazujejo tudi zapisniki ruskih sodišč in ječ.

Zlasti blagonosno deluje l. 1883 v Kasselu ustanovljeno društvo proti zlorabi opojnih pijač. Isto stoji na stališču, da je opravičen le boj proti nezmernemu pitju, ter dela zlasti na to, da se zboljšajo družabne razmere, ki sedaj silijo delavca in kmeta, da iščeta tolažbe v alkoholu.

Nobena beda in nevarnost ne zahteva dandanes tako silno, da jo odpravimo, kot pijančevanje in pitje sploh; kajti nesreče, ki nastanejo vsled alkohola, prehajajo kot dedščina od starišev na otroke in otrok otroke. Beda, ki jo povzročuje alkohol v kakoršni si bodi obliki, se ne da nikdar več popraviti. Ko bi tudi pri nas prepovedali in že enkrat pričeli bojevati odločen boj zoper alkohol v vseh oblikah, ki nam nič ne koristi temveč samo škoduje! Zloraba alkohola je kar najbolj obsojati; poginili so že celi narodi, ki so se udali tej strasti. Tudi nam je v veliko pogubo razširjenje alkoholizma; rodovi se slabe, prebivalci se redčijo ravno zato, ker se vsled alkohola tako ne množi prebivalstvo.

„Domovina“.

Nevarnost vetrov in njene škodljive posledice za hosto.

(Konec.)

Je pa tudi mogoče, da drevo le nagne, torej koreninje moti in omogoči zalego gozdnih škodljivcev, lubadarjev. Tako napadeno drevo se mora brž odpraviti, da se z njim zatre zalega škodljivcev, sicer žuga nevarnost, da se tako zarede, da uničijo cele gozdove.

Zato moramo taka drevesa vsaj še pred Veliko nočjo olupiti, če jih že ne moremo iz hoste vun spraviti.

Koncem aprila namreč roji lubadar prvič in napada v skorji ležeča ali obolela drevesa. Le deloma in napol olupiti drevesa ne kaže ker se sicer lubadar vseeno zagnezdi.

Resnico tega spričuje dejstvo, da lubadarja nahajamo v skorji ob robu desek, zloženih na žagah. Odstranitev večje množine podrtih, oziroma polomljenih dreves zahteva več delavcev, kar je dandanes težko in drago, sicer pa se mora zanemariti drugo